

Alkotmánybíróság
1535 Budapest
Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 1V/412 - 3/2018	
Érkezett: 2018 MÁJ 02.	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

Ügyszám:
IV/412-1/2018.
1.Sze.22.930/2017/3.
32.Szef.66/2017/2.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Bólyai János ügyvéd

indítványozó meghatalmazással igazolt jogi képviselőjeként

alkotmányjogi panaszt

terjeszték elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a 27. §-a alapján.

I. 1. Az indítványozó álláspontja szerint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs.) 172. § alaptörvény-ellenes, mivel az sérti az indítványozó Magyarország Alaptörvényének XV. cikkének (5) bekezdésében és a XVI. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogát.

Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a jogszabály alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 41. § (1) bekezdés alapján semmisítse azt meg.

I. 2. Az indítványozó álláspontja szerint az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.Sze.22.930/2017/3. számú és a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 32.Szef.66/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, mivel azok sértik az indítványozó Magyarország Alaptörvényének XV. cikkének (5) bekezdésében és a XVI. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogát.

Ezért az Abtv. 27. §-a alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a döntések alaptörvény-ellenességét, és azokat az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

II. 1. Az indítványozó álláspontja szerint Szabs. 121. és 122. §-ai alaptörvény-ellenesek, sértik Magyarország Alaptörvényének B) cikkének (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikkének (7) bekezdését.

Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Szabs. 121. és 122. § alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse azokat meg.

II. 2. Az indítványozó álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék 32.Szef.66/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, mivel az sérti Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkének (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikkének (7) bekezdését.

Ezért az Abtv. 27. §-a alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a döntés alaptörvény-ellenességét, és azt az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozó [REDACTED] Édesapja elhunyt, édesanyja rokkant, írni és olvasni nem tud. Indítványozó és testvérei a szülők lakhatásának hiányában 2012 és 2016 között nevelésbe voltak véve, mely során gyermekotthonokban helyezték el. A nevelésbe vétel megszüntetése óta édesanyjával, édesanyja élettársával és három testvérével él egy háztartásban. Jelenleg az általános iskola hetedik osztályába jár, vagyontalan, jövedelemmel nem rendelkezik.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2017. december 5. napján megtartott nyilvános tárgyaláson 1.Sze.22.930/2017/3. számú végzésében Szabs. 172. §-a szerint minősülő két rendbeli tiltott prostitúció szabálysértése miatt az indítványozót 50.000 forint pénzbírsággal sújtotta, valamint rendelkezett arról, hogy a pénzbírságot meg nem fizetése esetén 5.000 forintonként egy napi elzárásra kell átváltoztatni. A tárgyaláson a végzés rövid indokolását követően az eljárás alá vont indítványozó, törvényes és meghatalmazott képviselője is fellebbezést jelentett be (PKKB 1.Sze.22.930/2017/3. sz. jegyzőkönyv, 11. oldal).

Az elsőfokú bíróság végzését 2017. december 8-án foglalta írásba.

A Fővárosi Törvényszék 2017. december 12-én érkezett az elsőfokú bíróság által felterjesztett szabálysértési ügyet.

A fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2017. december 18-án megtartott tanácsülésén a 32.Szef.66/2017/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályában tartotta. A végzés aznap jogerős és végrehajtható lett.

Az elsőfokú bíróság írásba foglalt végzését postai úton 2017. december 22-én "sima" küldeményként kézbesítették a meghatalmazott képviselő részére.

2017. december 23., 24., 25. és 26. munkaszüneti napok.

A másodfokú bíróság végzését postai úton a következő munkanapon, 2017. december 27-én kézbesítették szintén "sima" küldeményként.

A másodfokú bíróság végzését postai úton 2018. január 30-án tértivevénnel ellátva ismét kézbesítették a meghatalmazott képviselőnek.

Bár az eljárás alá vont indítványozó, törvényes és meghatalmazott képviselője fellebbezést jelentett be a végzés rövid, szóbeli indokolását követően, az indítványozó szabálysértési felelősségét megállapító végzés részletes, írásba foglalt indokolását csak azt követően ismerhették meg, hogy a fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság tanácsülésén hatályában tartotta az elsőfokú végzést.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségét a fellebbezés bejelentésével kimerítette.
A fellebbezés folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 32.Szef.66/2017/2. számú végzése 2017. december 18. napján lett jogerős.
Perújítási kérelem nem került előterjesztésre.
Felülvizsgálati kérelem előterjesztése szabálysértési eljárásban ex lege kizárt.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A jogerős végzést postai úton 2017. december 27-én kézbesítették "sima" küldeményként, amelyet ismét kézbesítettek 2018. január 30-án tértivevénnyel ellátva a meghatalmazott képviselőnek.

A alkotmányjogi panasz benyújtására szolgáló határidő a legszigorúbb számítás szerint 2018. február 26-án jár le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó a szabálysértési eljárásban fiatalkorú eljárás alá vontként érintett.

e) Annak bemutatása, hogy a bíróság a döntésében vagy az eljárásában a támadott jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, és hogy ez a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

A Szabs. 1. § (1) bekezdése szerint szabálysértés az az e törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra. Az a tevékenység vagy mulasztás veszélyes a társadalomra, amely a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban sérti vagy veszélyezteti az Alaptörvény szerinti állami, társadalmi vagy gazdasági rendet, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiség nélküli szervezetek személyét vagy jogait.

A Szabs. 27. § (1) bekezdése szerint fiatalkorú az, aki a szabálysértés elkövetésekor a tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat még nem.

Az elsőfokú bíróság döntését a Szabs. 172. §-ára alapította, mely szerint tiltott prostitúció szabálysértését követi el, aki a külön törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján hozott önkormányzati rendeletben a szexuális szolgáltatással összefüggő korlátozást, illetve tilalmat megszegi.

A szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény (továbbiakban: Szbtv.) 4. §-a tartalmazza a törvény értelmező rendelkezéseit, melynek e) pontja szerint prostituált: az a személy, aki anyagi ellenszolgáltatásért szexuális szolgáltatást nyújt, függetlenül az ellenszolgáltatás nyújtásának időpontjától, illetve attól, hogy az ellenszolgáltatás a szexuális szolgáltatás igénybe vevőjétől vagy - a szolgáltatásra tekintettel - más személytől származik;

Az f) pont szerint a szexuális szolgáltatás: a prostituált olyan, a szolgáltatást igénybe vevővel való testi érintkezést is igénylő tevékenysége, amely a szolgáltatást igénybe vevő szexuális vágyának felkeltésére, illetve annak kielégítésére irányul;

A h) pont szerint védett övezet: a közterületnek az e törvény, illetve a települési (Budapesten a fővárosi) önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározott azon része, ahol prostituált a szexuális szolgáltatásra nem ajánlkozhat fel, szexuális szolgáltatást nem nyújthat, a védett övezetre vonatkozó tilalmakat a közterület e részén fekvő nyilvános helyre is alkalmazni kell.

A k) pont szerint a szexuális szolgáltatásra felajánlkozás: a prostituáltkak közterületen vagy nyilvános helyen máshoz címzett, a szexuális szolgáltatása nyújtására irányuló szóbeli felhívása (aktív felajánlkozás), a prostituáltkak a szexuális szolgáltatásra irányuló ráutaló magatartása (passzív felajánlkozás), illetve a szexuális szolgáltatást igénybe venni kívánó felhívásának elfogadása;

Az Szbtv. 7. § (1) bekezdése szerint védett övezet: (...) c) lakott területen a főútvonaltól számított 50 méteren belüli terület.

Az elsőfokú bíróság “a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az (indítványozó) eljárás alá vont személy elkövette a Szabs. 172. §-ába ütköző tiltott prostitúció szabálysértését, mivel a szervezett bűnözés, valamint a Szbtv. 4. § k) pontjában meghatározott tevékenységet védett övezetben folytatta, amely a Szabs. 179. §-a szerint fiatalkorú elkövető esetében - halmazati büntetés esetén - negyvenöt nap szabálysértési elzárással, vagy 100.000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. (...) A Szabs. 134. § (1) bekezdése alapján a “fiatalkorúval szemben alkalmazott büntetés vagy intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjék és a társadalom hasznos tagjává válják.”

A Szabs. eljárási jogi 121. § rendelkezése szerint a bíróság tárgyaláson hozott végzésével szemben az eljárás alá vont személy és a képviselője, valamint a bírósági tárgyaláson jelenlévő előkészítő eljárást lefolytató szerv, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a sértett is, a végzés közlésétől számított nyolc napon belül halasztó hatályú **fellebbezést nyújthat be. A fellebbezésben elő kell adni annak okát és célját.** Az ok téves megjelölése vagy hiánya miatt a fellebbezés elbírálását nem lehet megtagadni. Az elkésett vagy nem a jogosult által **előterjesztett fellebbezést** a végzést hozó bíróság elutasítja. A bíróság az iratokat a **fellebbezés beérkezését** követő öt napon belül megküldi az illetékes törvényszéknek.

A Szabs. 122. § (1) bekezdése szerint a törvényszék a **fellebbezést** annak kézhezvételétől számított harminc napon belül tanácsulésen bírálja el. Ennek során az eljárás alá vont személy terhére - az előkészítő eljárást lefolytató szerv által az eljárás alá vont személy terhére **bejelentett fellebbezés** hiányában - nem szabhat ki, illetve nem alkalmazhat a megfellebbezett végzésben kiszabott büntetésnél, illetve alkalmazott intézkedésnél súlyosabbat. A (2) bekezdés szerint az eljárás alá vont személy terhére **bejelentett fellebbezésnek** azt kell tekinteni, ami szabálysértési felelősségének megállapítására, szabálysértésének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabb intézkedés alkalmazására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés kiszabására irányul.

A másodfokú bíróság indokolása szerint az “elsőfokú bíróság végzése ellen az eljárás alá vont személy, törvényes képviselője és védője **jelentett be** fellebbezést. A fellebbezések nem alaposak. A másodfokú bíróság a fellebbezést a Szabs. tv. 122. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el.” A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a

szabálysértési eljárás szabályait betartva járt el, az eljárás alá vont indítványozó cselekményeit törvényesen minősítette.

I. 1. Az első- és a másodfokú bíróság döntését a Szabs. 172. § alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta, mivel az indítványozó szabálysértési felelősségét a támadott jogszabályi rendelkezés alkalmazása folytán állapították meg a bíróságok.

I. 2. Az első- és másodfokú döntés alaptörvény-ellenes, mivel az egyedi ügyben eljáró bíróságok alkotmányosan nem oldották fel Magyarország Alaptörvényének XV. cikkének (5) bekezdése, a XVI. cikkének (1) bekezdése és a Szabs. 172. § alkalmazása közötti ellentmondást.

Ezen túlmenően alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek is minősül, mivel a kérdéssel az Alkotmánybíróság még nem foglalkozott, a gyermekek védelmére vonatkozó nemzetközi egyezmények, hazai jogszabályok és a szabálysértési anyagi jog pedig ellentmond egymásnak. Ebből következően a szabálysértési ítélezési gyakorlat bár önmagában következetes, de az alkalmazott jogkövetkezmények ellentétes irányba hatnak, mint a gyermek védelmét szolgáló, az állam intézményvédelmi kötelezettsége céljából megalkotott jogszabályok. Az alkotmányjogi panaszban felvetett kérdés jelentősége az egyedi ügyön túlmutató társadalmi jelentőségű kérdést vet fel, ahogy arra az állampolgári jogok országgyűlési biztosa az AJB 1472/2011. számú ügyben született, átfogó vizsgálatát lezáró jelentésében is rámutatott. A jelentés egyértelműsítette, hogy a gyermekprostitúció nem szórványos társadalmi jelenség, hanem országos szinten kimutatható probléma, így a kérdés vizsgálata jogi, gazdasági, társadalmi szempontból jelentős. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadása esetén lehetőséget teremt arra, hogy iránymutatást fogalmazzon meg az alapjogvédelem érdekében teendő intézkedésekre, vagy arra, hogy az adott alapjog meghatározott kontextusban való jelentőségét bemutassa. Ez azért is kiemelten fontos, mert a rendes bíróságok a felhívott alapvető joggal kapcsolatos ellentmondásokat - ahogy az egyedi ügy tárgyalási jegyzőkönyvből is kitűnik - figyelmen kívül hagyják.

Tájékoztatom a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alapvető jogok biztosa a prostituált gyermekek helyzete tárgyában hivatalból vizsgálatot indított.¹ A vizsgálatot lezáró jelentést az alapvető jogok biztosa AJB-1485/2018. szám alatt 2018 márciusában hozta nyilvánosságra.

Az indítvány nem az egyedi ügyben megállapított tényállás felülvizsgálatára irányul, nem a bizonyítékok újraértékelését és nem azok újbóli mérlegelését kéri.

II. 1. Az indítványozó álláspontja szerint a Szabs. 121. és 122. §-a alaptörvény-ellenes, mivel nem tesz eleget Magyarország Alaptörvényének B) cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak. A másodfokú bíróság döntését a jogszabály alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta, mivel ha a jogszabály a normavilágosság követelményének megfelelően szabályozná a fellebbezési eljárást, akkor az indítványozó ügyében a másodfokú tanácsülésre az elsőfokú határozat kézbesítése hiányában nem kerülhetett volna jogszerűen sor.

¹Lápossy Attila, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Gyermekjogi Osztályának vezetője kitért arra, hogy az államokat – így Magyarországot – nemzetközi egyezmények kötelezik a gyermekek védelmére, a gyermekprostitúció elleni küzdelemre. Miközben a szakemberek szerint az érintettekkel a gyermekvédelmi intézményeknek kellene foglalkozniuk, aközben a magyar jog szerint akár elzárást is kaphat az a 14 és 18 év közötti gyermek, akit tiltott prostitúción érnek. Kiemelte, hogy a hatályos magyar jog nem áldozatként, hanem elkövetőként kezeli ezeket a gyerekeket, miközben a Lanzarote-i Egyezmény szerint gyermekek esetében a prostitúció soha sem lehet önkéntes döntés, hanem mindig valamilyen kényszer eredményének tekintendő.

Összefoglaló a „Children in danger – children's rights in focus/Gyermekek veszélyben – gyermekjogok a fókuszban” című 2017. november 16-i gyermekjogi konferenciáról

Forrás: http://www.ajbh.hu/kezdolap/-/calendar/event/2773769?p_p_state=maximized&inheritRedirect=true

Az indítványozó álláspontja szerint a Szabs. szabályozása mulasztással előidézett alaptörvény-ellenes helyzet fennállását eredményezi, mivel nem biztosítja a XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogot. A másodfokú bíróság döntését a mulasztásos alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta, mivel ha a jogszabály a jogállamiság és a normavilágosság követelményének megfelelően külön rendelkezne a fellebbezés bejelentésének, valamint indokolásának szabályairól, az indítványozó jogorvoslathoz való joga nem sérült volna.

II. 2. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése alaptörvény-ellenes, mivel eljárása sértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkének (1) bekezdését, mivel ha a másodfokú bíróság figyelemmel lett volna az Alaptörvény ezen cikkében foglalt jogra, akkor meggyőződik arról, hogy a fellebbezéssel támadott írásba foglalt végzés kézbesítésre került-e, így lehetősége volt-e az indítványozónak megismerni az elsőfokú bíróság döntésének indoklását részleteiben.

Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése alaptörvény-ellenes, mivel eljárása sértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkének (7) bekezdését. A másodfokú bíróság döntését az alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta, mivel a bíróság jogszabály kifejezett rendelkezése hiányában is az Alaptörvény XXVIII. cikkével összhangban álló döntést tudott volna hozni, ha jogszabályi kötelezés hiányában is értesíti az eljárás résztvevőit a tanácsülés időpontjáról, valamint arról, hogy a fellebbezés bejelentésén túl a tanácsulást megelőzően írásban indokolást nyújthatnak be.

Az indítványozó álláspontja szerint a Szabs. mulasztással előidézett alaptörvény-ellenes helyzet fennállását eredményezi, mivel nem biztosított rendkívüli jogorvoslatként a felülvizsgálati eljárás lehetősége, így sérül az Alaptörvény a XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jog. Amennyiben indítványozó számára a Szabs. rendkívüli jogorvoslatként biztosította volna a felülvizsgálati eljárás kezdeményezését, az eljáró bíróságok eljárási jogszabálysértései reparálhatóak lettek volna, az indítványozó pedig jogorvoslatot nyerhetett volna.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

I. Az egyedi ügyben alkalmazott jogszabály anyagi jogi vonatkozásában az indítványozó hivatkozik:

- I. cikkének (1) bekezdése szerint AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.
- XV. cikkének (5) bekezdésére, mely szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket, és
- a XVI. cikkének (1) bekezdésére, mely szerint minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

II. Az egyedi ügyben alkalmazott jogszabály eljárási jogi vonatkozásában az indítványozó hivatkozik:

- B) cikkének (1) bekezdésére, mely szerint Magyarország független, demokratikus jogállam.

- XXVIII. cikkének (1) bekezdésére, mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, és a
- XXVIII. cikkének (7) bekezdésére, mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

b) A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása

I. 1. Az indítványozó álláspontja szerint Szabs. 172. § alaptörvény-ellenes, mivel az sérti az indítványozó Magyarország Alaptörvényének XV. cikkének (5) bekezdésében és a XVI. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogát.

Az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel összhangban a hatályos jogszabályok a nemzetközi dokumentumokkal, így különösen a gyermekek jogairól szóló egyezményekkel harmonizáltan rendelkeznek a gyermekek védelméről. A joganyagot áttekintve látható, hogy az általános gyermekjogi jogszabályokon túl a gyermekprostitúció áldozataival külön normák is foglalkoznak, amelyek az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésén és a XVI. cikk (1) bekezdésén felül speciális kötelezettségeket rónak az államra a gyermekek szexuális kizsákmányolásának megelőzése, megakadályozása érdekében.

Magyarországon az 1955. évi 34. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomása tárgyában New Yorkban, 1950. évi március hó 21. napján kelt nemzetközi egyezmény 6. cikke szerint Magyarország köteles minden megfelelő intézkedést megtenni, ideértve a jogszabályalkotást is, abból a célból, hogy elfojtsák a nőkereskedésnek és a nők prostitúciós kizsákmányolásának minden formáját.

Az ENSZ Közgyűlés által 1985. november 29-én elfogadott, 40/33. számú ENSZ közgyűlési határozat („Pekingi szabályok”) minimum szabályokat tartalmaz a fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatási rendszerére nézve. A „Pekingi szabályok” ajánlást tartalmaznak a büntetőjogi felelősség alsó korhatárára vonatkozóan. Az ajánlás szerint a felelősség „alsó határát nem szabad túl alacsonyan megállapítani és figyelembe kell venni az érzelmi, szellemi és értelmi érettséget.” A 4.1-es szabályhoz fűzött kommentár szerint a gyermek felelősségekor azt kell vizsgálni, hogy „vajon egy gyermek meg tud-e felelni a büntetőjogi felelősség erkölcsi és pszichológiai összetevőinek, azaz vajon a gyermeket saját ítélőképessége és értelme alapján felelősnek lehet-e tartani antiszociális magatartásáért.”

A Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény 1. cikke értelmében gyermek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri. Az egyezmény 3. cikk 1. pontja szerint a szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban. A törvény 32. cikkének 1. pontja szerint Magyarország elismeri a gyermeknek azt a jogát, hogy védelemben részesüljön a gazdasági kizsákmányolás ellen, és ne legyen kényszeríthető semmilyen kockázattal járó, iskoláztatását veszélyeztető, egészségére, fizikai, szellemi, lelki, erkölcsi vagy társadalmi fejlődésére ártalmas munkára. 2. Az Egyezményben részes államok törvényhozási, közigazgatási, szociális és oktatásügyi intézkedéseket tesznek a jelen cikk végrehajtásának biztosítására. Ebből a célból és figyelembe véve más, nemzetközi okmányok idevágó rendelkezéseit, a részes államok különösen: a) meghatározzák az alkalmaztatáshoz szükséges legalacsonyabb életkort vagy életkorokat; b) megfelelően szabályozzák a munkaidőt és az alkalmaztatási feltételeket; c) megfelelő büntetésekkel vagy más szankciókkal biztosítják a jelen cikk hatékony végrehajtását. A törvény 34. cikke szerint az Egyezményben részes államok kötelezik magukat arra, hogy megvédik a gyermeket a nemi kizsákmányolás és a nemi erőszak minden formájától. Ebből a célból az államok hazai, kétoldalú és többoldalú síkon különösen az alábbiak megakadályozására

tesznek intézkedéseket: a) a gyermek ösztönzése vagy kényszerítése törvénytelen nemi tevékenységre; b) a gyermekek kizsákmányolása prostitúció vagy más törvénytelen nemi tevékenység céljára. Az Egyezmény 40. cikke értelmében a részes államok elismerik a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt vagy abban bűnösnek nyilvánított gyermeknek olyan bánásmódhoz való jogát, amely előmozdítja a személyiség méltósága és értéke iránti érzékének fejlesztését, erősíti a mások emberi jogai és alapvető szabadságai iránti tiszteletét, és amely figyelembe veszi korát, valamint a társadalomba való beilleszkedése és abban építő jellegű részvétele elősegítésének szükségességét.

Az ENSZ Gyermek Jogainak Bizottsága 2006. január 27-én elfogadott zárószövevénye a 2-3. időszakos országjelentésről javasolja, hogy a részes állam teljes mértékben hozza összhangba a fiatalokúakra vonatkozó igazságszolgáltatási rendszerét az Egyezménnyel.

A gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló, a Gyermek jogairól szóló egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 2009. évi CLXI. törvény 2. cikkében foglalt (b) értelmező rendelkezés szerint gyermekprostitúciónak minősül a gyermek szexuális tevékenységekben történő felhasználása, díjazás vagy más ellenszolgáltatás fejében. A törvény 8. cikkének 3. pontja szerint Magyarország biztosítja, hogy büntető igazságszolgáltatási rendszerben a Jegyzőkönyvben foglalt jogsértések áldozataival való foglalkozás során a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit tekintik elsődleges fontosságúnak. A törvény 9. cikkének 3. pontja szerint Magyarország minden lehetséges intézkedést megtesz az ilyen jellegű jogsértések áldozatai számára minden alkalmas segítségnyújtás biztosítása érdekében, beleértve a teljes társadalmi visszailleszkedésüket, valamint teljes testi és lelki felépülésüket.

A gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló, a Gyermek Jogairól szóló Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv végrehajtásáról szóló első jelentést Magyarország 2012 júliusában nyújtotta be az ENSZ Emberi Jogi Főbiztos Hivatalához. A Magyarország által benyújtott jelentést 2014. szeptember 10-én megtartott 1917. ülésén (lásd: CRC/C/SR.1917) a Bizottság értékelte, majd a 2014. szeptember 19-én megtartott 1929. ülésén az alábbi megállapításokat fogadta el: "25. A Bizottság aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a szexuális kizsákmányolás és prostitúció gyermekáldozatait nem sértettként, hanem elkövetőként kezelik, és gyakran pénzbüntetésre ítélik, ha a kényszerítés nem bizonyított. 26. A Bizottság javasolta, hogy Magyarország hozzon meg minden szükséges intézkedést azért, hogy a szexuális kizsákmányolás és prostitúció gyermekáldozatai megkapják a szükséges támogatást, segítséget és védelmet, beleértve a menedékhelyeket is, és mentesüljenek minden felelősségre vonás, például a pénzbüntetés alól abban az esetben is, ha a kényszerítés nem bizonyítható."

Az Európa Tanácsnak a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló Egyezménye kihirdetéséről, valamint ezzel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi XCII. törvény fogalommeghatározása szerint „gyermek” 18 éven aluli személyt jelent, az „áldozat” pedig a szexuális kizsákmányolásnak vagy a szexuális zaklatásnak kitett gyermeket jelenti. A Preambulumban deklarálja, hogy „minden gyermeknek joga van a családjá, a társadalom és az állam részéről olyan védelmi intézkedésekhez, amelyeket kiskorú státusza megkövetel,” valamint „a gyermekek szexuális kizsákmányolása, különösen a gyermekpornográfia és a prostitúció, valamint a gyermekek szexuális zaklatásának minden formája, ideértve a külföldön elkövetett cselekményeket is, ártalmasak a gyermekek egészségére és pszicho-szociális fejlődésére.” A 14. cikk 1. Pontja „Az áldozatok segítése” cím alatt kimondja, hogy Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket

az áldozatok rövid és hosszú távú segítése érdekében azok testi és pszicho-szociális felépülése során. A jelen bekezdésnek megfelelő intézkedések során kellőképpen figyelembe kell venni a gyermekek véleményét, igényeit és aggályait. A 19. cikk 2. pontja szerint a „gyermekprostitúció” a gyermek szexuális cselekményhez történő felhasználásának a tényét jelenti, ha fizetségként pénzt, javadalmazást vagy bármilyen egyéb juttatást adnak vagy ígérnek, függetlenül attól, hogy a fizetséget, az ígéretet vagy a juttatást a gyermeknek vagy harmadik személynek biztosítják-e. A törvény az eljárási alapelvi 30. cikkének 1. pontjában rendelkezik arról, hogy Magyarország megteszi a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak érdekében, hogy a nyomozást és a büntetőeljárásokat a gyermekek legfőbb érdekében és jogaik tiszteletben tartásával végezzék. A 2. pont értelmében Magyarország olyan védelmi jellegű megközelítést fogad el az áldozatokkal kapcsolatban, amely segítségével biztosítható, hogy a nyomozás és a büntetőeljárások ne növeljék a gyermek által elszenvedett traumát, és hogy a büntető igazságszolgáltatást lehetőség szerint segítségnyújtás kövesse. A 31. cikk „Általános óvintézkedések” között rögzíti, hogy Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket az áldozatok jogainak és érdekeinek védelme érdekében a nyomozás és a büntetőeljárás valamennyi szakaszában, ideértve a tanúként felmerülő különleges igényeiket is.

Az Európai Parlament 2014. február 26-i állásfoglalása a szexuális kizsákmányolásról és a prostitúcióról, valamint ezeknek a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásáról (2013/2103(INI)) 15. pontja hangsúlyozza, hogy a gyermekprostitúció soha **nem lehet önkéntes**, mivel a gyermekek nem rendelkeznek jogképességgel a prostitúcióhoz való hozzájáruláshoz; sürgeti a tagállamokat, hogy a lehető leghatározottabban tiltsák be a gyermekprostitúciót (18 éves kor alatt), mivel ez a **kényszerprostitúció legsúlyosabb formája**; sürgősen kéri a megelőzést, az áldozatok védelméről és az ügyfelek bíróság elé állításán alapuló zéró tolerancia megközelítés bevezetését; 16. rámutat, hogy a gyermekprostitúció, valamint a gyermekek – többek között közösségimédia-oldalakon keresztül, megfélemlítés és megfélemlítés révén történő – szexuális kizsákmányolása egyre nagyobb méretet ölt; A 17. pontban az állásfoglalás felhívja a figyelmet a kiskorúak prostituálódásának a jelenségére, amely nem azonos a szexuális zaklatással, továbbá amely a nehéz gazdasági helyzetben és a szülői gondoskodás hiányában gyökerezik; 18. pont hangsúlyozza, hogy hatékony intézkedésekre van szükség, amelyek külön figyelmet fordítanak a kiskorú prostituáltak úgynevezett prostitúciós piacról való eltávolítására és az e piacra való belépésükre, valamint a gyermekek jogairól szóló ENSZ egyezmény és az ahhoz fűzött vonatkozó fakultatív jegyzőkönyv céljaival ellentétes tevékenységekre összpontosítanak. Az állásfoglalás 19. pontja szerint a szexuális szolgáltatások 21 év alatti prostituáltaktól való megvásárlását bűncselekménynek kell tekinteni, ugyanakkor a prostituáltak szolgáltatásai nem lehetnek büntetendők.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) értelmező rendelkezései szerint gyermek: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorú, fiatalkorú pedig az a személy, aki a szabálysértés elkövetésekor a 14. életévét betöltötte. A gyermeki jogok alatt pedig az Alaptörvényben, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben és más törvényekben megfogalmazott, a gyermeket megillető jogok összességét kell érteni. A Gyvt. alapelvi 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a gyermekek védelméről ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálatként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal, más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során

a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (továbbiakban: Irányelv) 4. cikke határozza meg a szexuális kizsákmányolással kapcsolatos bűncselekményeket. Az Irányelv 14. cikke szerint az áldozattal szembeni büntetőeljárás vagy szankciók kiszabásának mellőzése körében a tagállamok – saját jogrendszerük alapelveivel összhangban – meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az illetékes nemzeti hatóságok jogosultak legyenek a szexuális bántalmazás és szexuális kizsákmányolás gyermek áldozatainak a büntetőeljárás vagy a szankciók kiszabása alóli mentesítésére az olyan bűncselekményekben való részvételük miatt, amelyekre annak közvetlen következményeként kényszerültek, hogy a 4. cikk (2), (3), (5) és (6) bekezdésében, valamint az 5. cikk (6) bekezdésében említett bármely cselekményt elkövették velük szemben. A 18. cikk (1) bekezdése szerint a gyermek legfőbb érdekeinek figyelembevételével (...) segítséget, támogatást és védelmet kell nyújtani a 3–7. cikkben említett bűncselekmények gyermek áldozatainak. A (2) bekezdés szerint a tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy az adott gyermek segítségben, támogatásban és védelemben részesüljön attól fogva, hogy az illetékes hatóságok ésszerű feltételezés alapján úgy vélhetik, hogy a gyermek sérelmére esetleg elkövethették a 3–7. cikkben említett bűncselekmények valamelyikét.

Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról 2. cikke értelmében (1) A tagállamok meghozzák az alábbi szándékos cselekmények büntetendővé tételéhez szükséges intézkedéseket: Személyek kizsákmányolás céljából való toborzása, szállítása, átadása, rejtegetése vagy fogadása – az adott személyek feletti ellenőrzés megváltoztatását vagy átadását is ideértve – fenyegetéssel, erőszakkal vagy egyéb kényszer alkalmazásával, emberrablással, csalással, megtévesztéssel, hatalommal vagy a kiszolgáltatott helyzettel való visszaélés révén, illetve anyagi ellenszolgáltatásnak vagy előnyöknek valamely személy felett ellenőrzést gyakorló személy beleegyezésének megszerzése érdekében történő nyújtásával vagy elfogadásával. A (3) bekezdés szerint a kizsákmányolás magában foglalja legalább a prostitúció révén történő kizsákmányolást vagy a szexuális kizsákmányolás más formáit (...). A (4) bekezdés szerint az emberkereskedelem áldozatának a tervezett vagy megvalósított kizsákmányoláshoz adott beleegyezése nem vehető figyelembe, ha az (1) bekezdésben meghatározott elkövetési módok bármelyikét alkalmazták. Az (5) bekezdés értelmében ha az (1) bekezdésben említett magatartás gyermekekre irányul, büntetendő emberkereskedelemnek minősül akkor is, ha az nem jár az (1) bekezdésben felsorolt elkövetési módok alkalmazásával. A (6) értelmező bekezdés szerint az irányelv alkalmazásában „gyermek” minden 18. életévét be nem töltött személy. Az Irányelv 8. cikke szerint a tagállamok – saját jogrendszerük alapelveivel összhangban – meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok jogosultak legyenek az emberkereskedelem áldozatainak a büntetőeljárás, illetve a szankciók kiszabása alóli mentesítésére az olyan bűncselekményekben való részvételük miatt, amelyekre annak közvetlen következményeként kényszerültek, hogy a 2. cikkben felsorolt bármely cselekményt elkövették velük szemben. Az Irányelv 13-16. cikkei rendelkezik a gyermek áldozatoknak speciálisan nyújtandó védelemről és támogatásokról.

A gyermek V.C. Olaszország elleni ügyében (kérelem száma: 54227/14.) az Emberi Jogok Európai Bírósága megállapította az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. és 8. Cikkének sérelmét, amikor az olasz hatóságok jelen indítványozóval azonos életkorú gyermekprostituált kérelmező védelmében nem tettek meg ésszerű időn belül minden szükséges intézkedést, hogy megelőzzék a kérelmező további szexuális kizsákmányolását.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa a magyarországi gyermekprostitúció helyzetét és annak állami kezelését vizsgálva a AJB 1472/2011. számú ügyben hozott jelentésében felhívta a figyelmet arra, hogy a gyermekek koruknál fogva a társadalom azon csoportjaihoz tartoznak, akiknek jog- és érdekérvényesítési képessége gyengébb, mint más társadalmi csoportoknak, ezért alkotmányos jogaik védelme fokozott figyelmet és intézkedési, beavatkozási hajlandóságot követel az állam részéről.

Az alapvető jogok biztosa AJB-1485/2018. számú ügyben készült jelentésében megállapította, „hogy nem egyezhető össze a Gyermekjogi Egyezmény 19. cikkében, valamint a Lanzarote-i Egyezmény 3. cikkében foglalt kötelezettségekkel, és a gyermekek emberi méltósághoz, valamint védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggő visszasságot okoz az a jogi helyzet, hogy – a kényszer vélelmezése helyett – a magyar szabálysértési jogban a 18-14 év közötti személyek esetében is lehetőség van a felelősségre vonásra és szankcionálásra tiltott prostitúciós tevékenység végzése miatt (Jelentés, 65. oldal).”

Az állam alapjogvédelmi kötelezettségének nem csak a gyermekvédelmi jogintézmények útján tesz eleget, hanem aktívan fellép a gyermek szexuális kihasználásával szemben. A kriminalizációs kötelezettségének Magyarország a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) az minden olyan cselekmény megvalósulása esetén eleget tesz, amely a gyermek szexuális kihasználásával kapcsolatos. Külön tényállás rendeli büntetni a gyermekprostitúció kihasználását (Btk. 203. §), a prostitúció elősegítését (Btk. 201. §), a kerítést, (Btk. 200 §) és kitartottságot (Btk. 202. §).

Az alkotmányos büntetőjog elveiből következik, hogy fogalmilag kizárt, hogy azt a gyermeket, amely a szexuálisan kizsákmányoló cselekmény passzív alanya, tehát a bűncselekmény sértettje, egyidejűleg ugyanazon cselekmény vonatkozásában kriminális felelősség is terhelje.

Ezzel szemben a hatályos szabálysértési anyagi jog a tizennegyedik életévet elért gyermek esetében már nem a gyermekek felelősségét kizáró szabályokat rendeli alkalmazni, hanem a felnőtt személyek felelősségére vonatkozóakat azzal, hogy a Szabs. IV. fejezete a fiatalkorúakra különleges rendelkezéseket tartalmaz. A fiatalkorúakra vonatkozó külön rendelkezéseket mindössze két szakasz szabályozza. A szabályok a szabálysértési felelősség megállapítása esetén alkalmazható jogkövetkezmények kiszabásának feltételeit, mértékét szabályozzák kizárólag.

A szabálysértési anyagi jog dogmatikája szerint tehát fogalmilag lehetséges a gyermek felelőssége a prostitúcióban való érintettsége esetén, ha a cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévet betöltötte. Mivel a tiltott prostitúció szabálysértése egy kerettényállásban nyert szabályozást, a szabálysértési felelősség vizsgálatakor az Szbtv. rendelkezéseit is fel kell hívni. Az Szbtv. a szexuális szolgáltatás fogalmát és annak nyújtásának feltételeit határozza meg. A törvény két ízben foglalkozik a gyermekekkel. Egyrészt védett övezetként tiltja a prostitúciót olyan helyek közelében, amelyen kiskorúak oktatását, nevelését, gyógyítását, tartós elhelyezését szolgáló, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény működik. Másrészt kimondja, hogy prostituált a szexuális

szolgáltatása igénybevételére csak 18. életévét betöltött személyt hívhat fel, illetőleg csak 18. életévét betöltött személy erre irányuló ajánlattételét fogadhatja el.

Mivel a szexuális szolgáltatás szervezett formáját a büntető anyagi jog büntetni rendelni, legálisan szexuális szolgáltatást nyújtani csak egyénileg lehet. Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem lehet egyéni vállalkozó kiskorú személy. A kiskorú egyéni vállalkozói lehetőségének hiánya azonban nem zárja ki az Szbtv., így a Szabs. 172. §-ába ütköző cselekményéért való szabálysértési felelősséget.

Az idézetekből látható, hogy a szabálysértési anyagi joggal szemben a kifejezetten a gyermekek védelmére megalkotott normák a prostitúcióban érintett gyermek jogi megítélést kizárólagosan áldozati szerepben szabályozzák. Egyetlen olyan norma sem létezik, amely a prostitúcióban érintett gyermek felelősségéről, vagy a gyermekkel szembeni intézkedésekről rendelkezne. Ennek megfelelően a Szbtv. is védi azokat a gyermekeket, akik a prostitúcióval kapcsolatba kerülhetnek, de ellentmondásos módon nem tesz eleget alapjogvédelmi kötelezettségének a szabálysértési anyagi jogban a jogalkotó, amikor nem hogy nem védi, hanem kriminalizálja azokat a gyermekeket, akik a prostitúcióban érintettek.

Tekintettel arra, hogy a jogszabály a tiltott prostitúció szabálysértését az elzárással büntethető szabálysértések között rendezi, a fiatalkorúnak a legsúlyosabb jogkövetkezmény alkalmazásával, szabadságelvonással is számolnia kell. Az alapvető jogok biztosa ennek kapcsán már több jelentésében szót emelt. Az ombudsman szerint a gyermekek elzárhatósága sérti a gondoskodáshoz és védelemhez való jogukat, korlátozza személyi szabadságukat (AJB-2324/2012. és AJB-3070/2012. számú jelentések).

Az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kimondta, hogy „[a]z alkotmányos intézményvédelem, az ifjúság létbiztonságának a biztosítása, érdekeinek a védelme, a gyermekek testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséről való gondoskodás a legkülönbözőbb állami kötelezettség-teljesítésekben nyilvánul meg.” [731/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 801, 807.]. Az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy a szóban forgó rendelkezés „a gyermek oldaláról közelítve deklarálja a védelemhez és gondoskodáshoz való jogot, amely jog egyben kötelezettséget keletkeztet a család, a társadalom és az állam oldalán. A kötelezettség alanyainak ezzel kapcsolatos konkrét magatartását, feladatait, a velük szemben megfogalmazott elvárásokat számos törvény és a hozzájuk kapcsolódó végrehajtási szabály-együttes tartalmazza. [...] Az állam oldalán a gyermeki jogok érvényesítése jogi aktivizmust kíván meg, vagyis a jogrendszer alakítása során tekintettel kell lenni a különböző jogágak [...] normatív és intézményes összefüggéseire.” [1091/B/1999. AB határozat, ABH 2002, 1081, 1085–1086.]. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát az Alaptörvény XVI. cikkében szereplő jog lényegi tartalma elsősorban állami és (szűkebb körben) társadalmi kötelezettségek teljesítésében ragadható meg. Ez a kötelezettség pedig az állam számára azt írja elő, hogy – valamennyi jogággal összefüggésben – az egyes jogintézmények szabályozása során tartsa szem előtt a gyermekek érdekeit, e tevékenységén keresztül segítse elő a megfelelő fejlődésüket, az ehhez szükséges alapvető feltételeket biztosítsa.

Az állam fentiekben írt pozitív tartamú kötelezettségeinek nem tett eleget, amikor a gyermek Alaptörvény XV. cikkének (5) bekezdésében és a XVI. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogával összeegyeztethetetlenül olyan szabálysértési felelősségi rendszert alkotott meg, amely lehetővé teszi, hogy a tizennegyedik életévet épphogy betöltött, prostitúcióban érintett

gyermeket - szabadságelvönással fenyegetett jogkövetkezménnyel járó - szabálysértési tényállás miatt vonják felelősségre.

Az állam továbbá figyelmen kívül hagyta, hogy a gyermekprostituált szabálysértési felelősségének megállapítása ellentétes az idézett nemzetközi egyezményekkel, az indítványozó álláspontja szerint ezért az Alkotmánybíróságnak meg kell állapítania a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását arra tekintettel, hogy a jogalkotó elmulasztotta a nemzetközi szerződéssel összhangban álló, abból származó jogalkotási kötelezettségét.

Amellett, hogy az állam jogalkotási kötelezettségének ebben az irányban nem tett eleget, fontos figyelembe venni, hogy egyéb kötelezettségeinek a jogalkalmazás során sem tesz eleget a prostitúcióban érintett gyermekek védelmében. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa megállapította, hogy a gyermekjóléti szolgáltatások formális működése, a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettségének elmaradása, együttműködésük teljes hiánya visszasságot okozott a gyermek az állam és a társadalom részéről megillető kiemelt védelemhez fűződő jogával összefüggésben (OBH-1024/2008 számú jelentés, AJB Jelentés a 1472/2011. számú ügyben). Emellett kiemelésre érdemes, hogy az általános gyermekvédelmi alap- és szakellátáson belül a gyermekprostituáltak védelmében semmilyen speciális állami szolgáltatás nem biztosított, amely a prostitúció áldozataivá váló gyermek szükségleteire hatékonyan reagálni tudna. Az ENSZ Gyermek Jogainak Bizottsága a már idézett 2014-ben elfogadott megállapításai között azon aggodalmának adott hangot amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre azok a mechanizmusok, amelyek lehetővé tennék azon gyermekek azonosítását és figyelemmel kísérését, akiknél fennáll a kockázata, hogy a Fakultatív Jegyzőkönyvben foglalt jogsértések áldozataivá válnak. "A részes államban különösen hiányoznak a kifejezetten a kiszolgáltatott és marginalizált helyzetben lévő gyermekekre irányuló programok."

I. 2. Az indítványozó álláspontja szerint az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság I.Sze.22.930/2017/3. számú és a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 32.Szef.66/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, mivel azok sértik az indítványozó Magyarország Alaptörvényének XV. cikkének (5) bekezdésében és a XVI. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogát.

Sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem volt vitatott, hogy az indítványozó cselekménye tényállásszerű volt. Az eljárásban eljáró képviselő azonban vitatta, hogy az indítványozó cselekménye veszélyes a társadalomra, figyelemmel az indítványozó gyermek Alaptörvényének XV. cikkének (5) bekezdésében és a XVI. cikkének (1) bekezdésében, valamint a gyermekjogi egyezményekben foglalt jogaira. A védelmi álláspont ellenére az egyedi ügyben eljáró bíróságok elmulasztották vizsgálni, hogy az indítványozó magatartása veszélyes-e a társadalomra. Az első fokon eljáró bíróság indokolása mindössze annyit tartalmaz, hogy a “bíróság nem osztotta az eljárás alá vont személy képviselőjének azon álláspontját, hogy a fiatalkorú eljárás alá vont személy cselekménye nem veszélyes a társadalomra.” A másodfokú bíróság indoklása pedig még utalás szintjén sem hivatkozik a védelem álláspontjára, tehát arra, hogy fiatalkorú eljárás alá vont mint gyermek szabálysértési felelőssége önkéntesség hiányában fogalmilag kizárt.

A szabálysértés megvalósulásának a törvényi definíciója alapján két konjunktív feltétele van: a tényállásszerűség és társadalomra veszélyesség. Ebből következően társadalomra veszélyesség nélkül nincs szabálysértés. A törvényben rögzített társadalomra veszélyesség azt jelenti, hogy cselekmény a bűncselekményként történő büntetni rendeléshez szükségesnél kisebb fokban sérti vagy veszélyezteti az **Alaptörvény szerinti állami, társadalmi vagy gazdasági rendet**, a természetes és jogi személyek, valamint a jogi személyiség nélküli szervezetek személyét vagy jogait. Az alaki jogellenesség vizsgálatán túl tehát a társadalmi veszélyesség, materiális jogellenesség vizsgálatát is el kell végezni az egyedi ügyekben eljáró bíróságoknak.

A vizsgálat során Magyarország állami, társadalmi vagy gazdasági rendjének sérelmét Magyarország Alaptörvényében meghatározott állami, társadalmi vagy gazdasági rendre figyelemmel kell megítélni. Ha ezt a Szabs. nem írta elő, az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságoknak a jogalkalmazásuk során a jogszabályok szövegét egyébként is elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a **józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak**.

Az eljáró bíróságok amiatt látták sértve Magyarország állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét és állapították meg az indítványozó szabálysértési felelősségét, mert nem a megfelelő helyen és a szükséges egészségügyi igazolás hiányában ajánlkozott szexuális szolgáltatásra. **Az eljáró bíróságok álláspontja tehát az, hogy ha az indítványozó megfelelő helyen a szükséges egészségügyi igazolás birtokában ajánlkozott volna szexuális szolgáltatás nyújtására, az gyermekprostituált indítványozó cselekménye Magyarország állami, társadalmi vagy gazdasági rendjével összhangban álló lett volna.**

A gyermekprostitúció azonban az Alaptörvény XVI. cikkének (1) bekezdésére és a már idézett gyermekjogi egyezményekre tekintettel nem lehet összhangban álló Magyarország állami, társadalmi vagy gazdasági rendjével.

A gyermekprostitúció esetében a társadalmi veszélyesség valóban fennáll, azonban az egyedi ügyben, nem a gyermek és állam közötti viszonyrendszerben, nem a gyermek cselekménye folytán, hanem a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének veszélyeként, a gyermekprostitúció haszonélvezője és az állam közötti viszonyrendszerben.

A társadalmi veszélyesség a gyermekprostitúált felelősségének vizsgálatakor fogalmilag kizárt, mivel a **gyermekprostitúció mint társadalmilag nemkívánatos és veszélyes társadalmi jelenség absztrakt értelemben vett társadalmi veszélyességét a konkrét esetben éppen az írja felül, hogy a gyermek Alaptörvény XVI. cikkének (1) bekezdésében foglalt megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való joga van veszélyeztetve vagy sértve, továbbá hogy feltételezni kell, hogy az szabálysértési anyagi jog társadalmi veszélyesség-fogalma a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgál. A gyermekprostitúció pedig semmilyen formában nem egyeztethető össze a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célokkal.**

Az eljáró bíróságok így figyelmen kívül hagyták a Magyarország Alaptörvényében rögzített állami, társadalmi vagy gazdasági rendet, amely védi a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való jogát, valamint a szabálysértési anyagi jog alkalmazáskor **józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célokat**, amikor az indítványozó objektív sajátosságait - életkorát, gyermeki minőségét, gyermeki minőségéből és családjá szegénységéből következő kiszolgáltatott élethelyzetét - nem vizsgálták a társadalmi veszélyesség körében.

A társadalmi veszélyesség kérdésén túl, a büntetőjogi tárgyú normák tartalmával szembeni alkotmányos követelményekre vonatkozó alkotmánybíróági gyakorlat értelmében vizsgálni kell, hogy a büntető norma alkalmazása "mértéktartó és megfelelő választ ad-e a veszélyesnek, nemkívánatosnak ítélt jelenségre, azaz az alkotmányos alapjogok korlátozása esetén irányadó követelménynek **megfelelően a cél** eléréséhez a lehetséges legszűkebb körre szorítkozik-e" (30/1992. (V. 26.) AB határozat). Az indítványozó álláspontja szerint a szabálysértési jog nem alkalmas eszköz az egyébként nyilvánvalóan - különösen az indítványozóra rendkívül - veszélyes és társadalmilag nemkívánatos gyermekprostitúció jelenségének visszaszorítására. A szabálysértési jogkövetkezmények alkalmazása nem alkalmas a cél, a gyermekprostitúció felszámolására, éppen hogy ellenkező hatást vált ki figyelemmel arra, hogy a gyermekprostitúált rendkívül marginalizált élethelyzetére az állam büntetőeszközökkel válaszol.

II. 1. Az indítványozó álláspontja szerint a Szabs. 121. és 122. §-ai alaptörvény-ellenesek, mivel az elsőfokú bíróság döntésével szembeni jogorvoslati nyilatkozatok megtételének szabályait nem egyértelműen rendezi, így nem tesz eleget Magyarország Alaptörvényének B) cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint Magyarország független, demokratikus jogállam.

Az Alkotmánybíróság a jogállamiság, a jogbiztonság és a normavilágosság összefüggésével már több határozatában is foglalkozott. A 9/1992. (I. 30.) AB határozatában kimondta, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam - s elsősorban a jogalkotó - köteletségévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csak az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák (ABH 1992, 59, 65.). A 26/1992. (IV. 30.) AB határozat mutatott rá arra, hogy a jogszabály értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalma is a jogbiztonságból fakadó követelmény (ABH 1992, 135, 142.). Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a normavilágosság követelményét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamisághoz kapcsolódó jogbiztonság részének tekinti. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített elvi álláspontja, hogy a jogállamiság/jogbiztonság nem egyszerűen a jogi szabályozással szembeni normavilágosság és egyértelműség követelményében nyilvánul meg, hanem magában foglalja az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. A bírák törvényi alávetettsége, mint a bírói függetlenség egyetlen alkotmányos korlátja, a jogalkotóra azt a kötelezettséget hárítja, hogy a törvényeket az Alaptörvény rendelkezéseinek megfelelően, alkotmányos keretek között alkossa meg (24/2013. (X. 4.) AB határozat [97]).

Az Alkotmánybíróság a 38/2012. (XI.12.) AB határozatában leszögezte, hogy a Szabs. mind felelősségi dogmatikájában, mind az eljárás szabályozásában büntetőjogi és büntető eljárásjogi megoldásokat alkalmaz, és mivel a Szabs. a szabálysértést kriminális cselekményként értékeli, szabályozását a „bagatell” büntetőjog irányába tolta el. A törvény indokolása kriminális, társadalomra veszélyes cselekményként definiálja a szabálysértéseket. A szabálysértések és a szabálysértési eljárás kriminális jellegére tekintettel, a szabálysértési kódex rendelkezéseinek felülvizsgálata során az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában is – összhangban az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatával – az alkotmányos büntetőjog követelményeit alkalmazza [29].

Erre tekintettel a szabálysértési eljárási szabályok alkotmányos vizsgálata során össze kell vetni a Szabs. rendelkezéseit a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) kihirdetéssel közölt határozattal szembeni fellebbezésre vonatkozó szabályaival.

A tárgyalás tartása során meghozott végzés kapcsán a Szabs. általánosan kívánja szabályozni a kihirdetéssel és a kézbesítéssel közölt végzéssel szembeni fellebbezés szabályait, mely során a Szabs. 121. § -a előbb a fellebbezés “benyújtásáról,” majd “előterjesztéséről,” addig a Szabs. 122. §-a több ízben “bejelentett fellebbezés”-ről rendelkezik, függetlenül attól, hogy kihirdetés vagy kézbesítés útján közölték-e az elsőfokú végzést. A Szabs. különböző rendelkezései tehát önmagukban sem koherensek, de a fogalmak inkoherenciája a kézbesítés útján közölt végzés esetében nem okoz problémát, mivel ilyen esetben a közlés magában foglalja a bíróság részletes indokolásának megismerhetőségét is. A kihirdetés útján közölt végzés esetében azonban nyilvánvalóan különválik a bíróság döntésének rövid és a részletes indokolása. A kézbesítés útján közölt végzés esetében a fellebbező a fellebbezését nem pusztán bejelenteni tudja, hanem

érdemben is meg tudja indokolni. A kihirdetés útján közölt végzés meghozatalát követően a tárgyaláson jelen lévő fellebbező vagy azonnal, vagy nyolc napon belül jelentheti be azt. De egyik bejelentés sem a már írásba foglalt, részletes indokolásra tekintettel történik.

A Be. rendelkezései ezzel szemben egyértelműek: a büntető eljárási jogszabály külön szabályokat állapít meg a kihirdetés és a kézbesítés útján közölt határozatokra, mely során a Be. 323. § és 325. § rendelkezései következetesen a fellebbezés bejelentéséről szólnak, amelyhez képest külön jogintézményként jelenik meg a fellebbezés okának és céljának megjelölését (fellebbezés bejelentését) meghaladó fellebbezési indokolás.

Abból adódóan, hogy a Szabs. nem rendelkezik külön a kihirdetés és a kézbesítés útján közölt végzés közlésének szabályairól, meglévő fogalmai pedig nem egyértelműek, a hatályos jog sérelme nélkül fordulhatott elő az indítványozó ügyében, hogy a fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság pusztán a fellebbezési bejelentés *ténye* alapján bírálta el a fellebbezést.

Az indítványozó álláspontja szerint a Szabs. 121. és 122.§-ai mulasztással előidézett alaptörvény-ellenes helyzet fennállását eredményezik, mivel nem biztosítják megfelelően a XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogot.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a jogorvoslathoz való jog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg hatósági döntésekre terjed ki, tartalma szerint pedig az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme azonban a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.].

A fellebbezőnek a Szabs. 121. § (2) bekezdése szerint - a Be. 323. § (2) bekezdéséhez hasonlóan - fellebbezésében elő kell adni annak okát és célját. A Szabs. azonban a Be. 232. § (4) rendelkezésével szemben a fellebbezési ok és cél megkívánásán túl nem rendelkezik külön a fellebbezés indokolásának lehetőségéről. A Szabs. rendelkezései szerint tehát a fellebbezési szándék, így az ok és cél közlési lehetőségén túl nem garantál semmilyen más eljárási jogintézményt arra nézve, hogy a fellebbező a kihirdetés útján közölt végzés később írásba foglalt részletes indokolását megismerhesse, fellebbezésének tartalmát annak megfelelően alakítsa. Ez a szabályozatlanság önmagában a jogalkalmazásban a jogorvoslathoz való jog pusztá formalitássá üresítésére alkalmas.

A Szabs. a fellebbezés elintézése kapcsán mindössze csak az elbírálás határidejére nézve tartalmaz szabályt. A Be. szabályaival szemben a Szabs. szerint a másodfokon eljáró bíróságnak semmilyen eljárási kötelezettsége sincs a fellebbezőt a fellebbezésének kiegészítésére felhívni, ha nem lehet megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság eljárását vagy az ítéletet miért tartja sérelmesnek (vö. Be. 358. § (1) bekezdés b) pont). A szabálysértési ügyben eljáró bíróság nem értesíti a tanácsülés kitűzéséről a fellebbezőket, valamint arról, hogy fellebbezésüket kiegészíthetik, vagy a más által bejelentett fellebbezésre észrevételeket tehetnek (vö. Be. 360. § (3) bekezdés). Tekintettel arra, hogy a másodfokon eljáró bíróság szabálysértési tárgyalást nem tarthat, hiszen a törvény csak tanácsülés tartására ad lehetőséget, kizárt, hogy a fellebbező indokolását a másodfokon eljáró bíróság előtt közvetlenül adja elő.

Abból adódóan, hogy a Szabs. nem rendelkezik sem a kihirdetés, sem a kézbesítés útján közölt végzés esetében indokolás benyújtásáról vagy kiegészítéséről, a tanácsülés idejéről való

értesítésről, a hatályos jog sérelme nélkül fordulhatott elő az indítványozó ügyében, hogy a fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság pusztán a fellebbezési bejelentés ténye alapján bírálta el a fellebbezést. Így azonban az indítványozó az Alaptörvény XVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot csak formálisan, de érdemben nem tudta gyakorolni.

Az indítványozó álláspontja szerint a Szabs. mulasztással előidézett alaptörvény-ellenes helyzet fennállását eredményezi, mivel nem biztosított rendkívüli jogorvoslatként a felülvizsgálati eljárás lehetősége, így sérül az Alaptörvény a XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jog.

A Szabs. szerint rendkívüli jogorvoslatként felülvizsgálatnak nincs helye szabálysértési ügyben. Amennyiben indítványozó számára a Szabs. rendkívüli jogorvoslatként biztosította volna a felülvizsgálati eljárás kezdeményezését, az eljáró bíróságok eljárási jogszabálysértései reparálhatóak lettek volna, az indítványozó pedig jogorvoslatot nyerhetett volna.

Hangsúlyozandó, hogy az indítványozó szabálysértési felelősségét egy elzárással büntethető szabálysértés miatt folytatott eljárásban állapították meg, így olyan súlyú jogkövetkezmény alkalmazásáról, szabadságelvonásról kellett döntenie az eljáró bíróságnak, amely egyébként bűncselekmény elkövetésének vádja esetében tartozik még a bíróság hatáskörébe. Ezért a szabálysértési eljárási jognak meg kell felelnie az alkotmányos büntetőjog követelményeinek és az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogra tekintettel a büntetőeljárási joghoz hasonló garanciarendszert kell biztosítania az eljárás alá vont személy számára.

A felülvizsgálat hiányára a Kúria joggyakorlat-elemző csoportja is felhívta már a jogalkotó figyelmét. A joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleményének 22.7. pontja szerint "szükségesnek látjuk annak az egyértelmű szabályozását, hogy – a perújításon túl – miként korrigálható a bíróság jogerős ügydöntő határozata. Idesorolható – a határozat kiegészítése helyett – az esetleges szabálysértési különleges eljárás kialakítása, és ezzel párhuzamosan esetlegesen a felülvizsgálat biztosítása a megteremtendő feltétlen (abszolút) eljárási szabályszegésekre korlátozottan, továbbá a jogorvoslat a törvényesség érdekében jellegű intézmény és a jogegységi határozat meghozhatósága kérdéseinek világos elrendezése."²

² Kúria Büntető Kollégiuma, Joggyakorlat-elemző csoport 2015.EL.II.H.13.SZABÁLYSÉRTÉS-37.szám
Forrás: http://www.kuria-birosag.hu/sites/default/files/joggyak/osszefoglalo_velemen_5.pdf

II. 2. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése alaptörvény-ellenes, mivel eljárása sértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkének (1) bekezdését.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban foglalta össze. Ezeket a megállapításokat az Alkotmánybíróság utóbb több döntésében [5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75.; 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118-120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.] is megerősítette és gyakorlattá formálta. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően továbbá állást foglalt arról, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített szabály értelmezésekor irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot (7/2013. (III. 1.) AB határozat). A tisztességes eljárás az Alkotmánybíróság döntéseiben kimunkált alkotmányos mérce szerint "olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes" [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.].

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésével nevesíthetők a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok, amelyek közé sorolja az alkotmánybírósági gyakorlat a tárgyalás igazságosságát, melynek feltétele, hogy a védelem megfelelően kifejtthesse indokait.

A tisztességes eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket (7/2013. (III. 1.) AB határozat [34]).

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése alaptörvény-ellenes, a másodfokú bíróság eljárása sértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkének (1) bekezdését, mivel ha a másodfokú bíróság figyelemmel lett volna az Alaptörvény ezen cikkében foglalt jogra, akkor külön jogszabályi rendelkezés hiányában is meggyőződhetett volna arról, hogy a fellebbezéssel támadott, majd később írásba foglalt végzés kézbesítésre került-e, így lehetősége volt-e az indítványozónak megismerni az elsőfokú bíróság döntésének indoklását részleteiben. Indítványozó ügyében a másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során erre nem volt tekintettel, annak ellenére sem, hogy a szabálysértési iratból egyértelműen kitűnik, hogy a joghatás kiváltására alkalmas kézbesítést az elsőfokú bíróság meg sem kísérelte, mivel az elsőfokú végzést a Szabs. 89. § (2) bekezdését megsértve nem tértivevénnyel ellátva küldték meg a képviselőnek, így a másodfokú bíróság nem is próbált, de lehetősége sem volt az elsőfokú bíróság jogszabálysértése folytán meggyőződni arról, hogy az indítványozó megismerhette-e a fellebbezett végzés részletes indoklását. Amíg tehát az elsőfokú bíróság mindössze csak a Szabs. rendelkezéseit sértette meg, addig a másodfokú bíróság az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése alaptörvény-ellenes, és a másodfokú bíróság eljárása sértette Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogát, hiszen jogszabály kifejezett rendelkezése hiányában is értesíthette volna az eljárás résztvevőit a tanácsülés időpontjáról, valamint arról, hogy a fellebbezés bejelentésén túl a tanácsulást megelőzően írásban indokolást nyújthatnak be, különös tekintettel arra, hogy sem az elsőfokú bíróság tárgyalási jegyzőkönyvéből, sem más rendelkezésre álló iratból nem derülhetett ki a másodfokú bíróság számára, hogy az indítványozó eljárás alá vont, törvényes és meghatalmazott képviselője milyen okból, milyen céllal, részleteiben pedig milyen indokolással jelentett be fellebbezést. Így az elsőfokú bíróság végzése alkotmányosan nem volt felülbíráható, hiszen a felülbírálat szempontjai hiányoztak.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

Az indítványozó nyilatkozik, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg kérte a bíróságot, hogy a jogerős döntés végrehajtását az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján függessze fel. A bíróság a 2018. április 9-én kelt 1.Sze.22.930/2017/7. számú végzésében a határozat végrehajtását felfüggesztette.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az indítványozó személyes adatait ne tegye közzé.

Az indítványozó meghatalmazott jogi képviselő útján jár el.

Melléklet:

1. sz. melléklet: jogi képviselő meghatalmazása
2. sz. melléklet: Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.Sze.22.930/2017/3. sz. végzése és jegyzőkönyv, valamint a bírói utasítás a kiadmányokra
3. sz. melléklet: Fővárosi Törvényszék 32.Szef.66/2017/2. sz. végzése
4. sz. melléklet: Az alapvető jogok biztosának AJB-1485/2018. számú ügyben született jelentése
5. sz. melléklet: A Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.Sze.22.930/2017/7. számú végzése

Budapest, 2018. április 26.

Tisztelettel

dr. Bólyai János
ügyvéd

